

Imię i Nazwisko: Krzysztof Polek

stopień naukowy: dr hab.

stanowisko: profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

Katedra, Zakład, Pracownia: Katedra Historii Średniowiecznej

Prowadzone zajęcia: historia powszechna średniowiecza, historia Włoch i Francji (INF), historia historiografii, historia gospodarcza średniowiecza, wojskowość średniowieczna, kultura polityczna w średniowieczu, kultura średniowiecza, źródłoznawstwo.

Zainteresowania badawcze: dzieje i kultura Europy w V-XI w., dzieje i kultura Słowiańszczyzny zachodniej we wczesnym średniowieczu; historia gospodarcza Europy wczesnego średniowiecza; etnogeneza i kultura ludów i plemion w Europie wczesnośredniowiecznej, historia środowiskowa (*environmental history*), historia historiografii

kontakt:

email: krzysztof_polek@interia.pl

telefon: (12) 662 6193

miejsce i godziny dyżurów: Instytut Historii i Archiwistyki UP, Podchorążych 2, pok. 340; środa 11.30-13, piątek 18.00-19.00

Rozprawa doktorska:

Temat rozprawy: *Państwo morawskie wobec monarchii wschodniofrankijskiej.*

Promotor: Prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk

Recenzenci: Prof. dr hab. Gerard Labuda; Prof. dr hab. Lech A. Tyszkiewicz

Rok obrony: 1990 (Wydział Historyczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Rozprawa habilitacyjna:

Temat rozprawy: *Frankowie a ziemie nad środkowym Dunajem. Przemiany polityczne i etniczne w okresie merowińskim i wczesnokarolińskim (do początku IX w.).*

Recenzenci wydawniczy: Prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk; Prof. dr hab. Lech A. Tyszkiewicz

Recenzenci do kolokwium habilitacyjnego: Prof. dr hab. Wojciech Fałkowski; Prof. dr hab. Zofia Kurnatowska; Prof. dr hab. Lech Leciejewicz; Prof. dr hab. Jerzy Rajman

Rok obrony: 2008

granty i prace badawcze: Aktualnie uczestniczę w zespole badawczym zajmującym się opracowaniem syntezy dziejów Słowian pt. "Historia i kultura dawnych Słowian (do końca XVIII w.)" (grant przyznany przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki nr projektu: 11 H 12021681).

członkostwo w stowarzyszeniach i instytucjach naukowych: Rada Naukowa Muzeum im. St. Fischera w Bochni (od 2015)

współpraca międzynarodowa oraz międzyinstytucjonalna: Instytut Historii UAM w Poznaniu [projekt grantowy: "Historia i kultura dawnych Słowian (do końca XVIII w.)" NPRH nr: 11 H 12021681].

udział w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych:

1. *Central Europe in 8th -10th centuries. International scientific conference*, Bratislava October 2-4, 1995.
2. Konferencja naukowa polsko-czeska: *Śląsk i Cechy a kultura wielkomorawska*, Wrocław 25-27 września 1995
3. *Missions and countries of New Christianity around 1000*. Congress of Commission Internationale d'Historie Ecclésiastique comparée, Lublin 2-6 September 1996.

4. *Ziemie polskie w X wieku i ich znaczenie w kształtowaniu się nowej mapy Europy*, Kalisz listopad 1998.
5. *Osiem wieków Bochni. Sól-miasto-ludzie*, Bochnia czerwiec 1998.
6. *Święty Świerad i jego czasy*. Tropie 10-11 lipca 1998.
7. *Aktualność świętej Kingi w dzisiejszych czasach* Sandomierz grudzień 1999.
8. Międzynarodowa konferencja nt.: *Początki chrześcijaństwa w Małopolsce*, listopad 2000, Krosno.
9. *Przemysłidzi i Piastowie - twórcy i gospodarze średniowiecznych monarchii*, Gniezno 5-7 maja 2004.
10. *Międzynarodowa konferencja naukowa polsko-czeska: Bilans otwarcia*, Kraków 12-13 maj 2010.
11. *IV Kongres Mediewistów Polskich*, Poznań, 19-21 IX 2011.
12. *Pandemie, epidemie i zarazy a historia. Metody badań oraz gospodarcze, społeczne i kulturowe konsekwencje ich występowania w dziejach (od średniowiecza po XX wiek)* - Kraków 22-23 października 2013 r.
13. Sesja naukowa zorganizowana przez Instytut Historii UP i Muzeum w Bochni - 11.VI. 2015: nt.: *Nowe średniowiecze*.
14. Ogólnopolska konferencja naukowa IH UAM i PTPN Poznań 16-18 IX 2015 - "*Chryścianizacja Młodszej Europy*".

podręczniki, skrypty

K. Polek, M. Wilczyński, *Historia kl. I. Podręcznik do historii obejmujący kształcenie w zakresie podstawowym w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i technikum oraz w zakresie rozszerzonym w liceum ogólnokształcącym i liceum profilowanym*, Kraków 2002.

osiągnięcia:

Publikacje:

najważniejsze publikacje:

Monografie:

1. *Państwo wielkomorawskie i jego sąsiedzi*, [Prace monograficzne Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie nr 181], Kraków 1994.
2. *Podstawy gospodarcze państwa wielkomorawskiego*, Kraków 1994.
3. *Frankowie a ziemie nad środkowym Dunajem. Przemiany polityczne i etniczne w okresie merowińskim i wczesno karolińskim (do początku IX w.)*, [Prace Monograficzne Akademii Pedagogicznej nr 469], Kraków 2007.
4. *-Epidemie w dziejach Europy. Konsekwencje społeczne, gospodarcze i kulturowe*, red. Krzysztof Polek, Łukasz Tomasz Sroka, (Prace monograficzne nr 756), Kraków 2016

Artykuły w czasopismach naukowych:

1. *Kraków i Małopolska w czasie najazdu Brzetysława I na Polskę*, „Studia Historyczne” 29:1986, z. 4, s. 495-507.
4. *Centrum polityczne i kościelne Moraw. Próba lokalizacji*, „Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie”, z. 109, Prace Historyczne XII:1987, s. 37-51.
5. *Kontakty handlowe państwa morawskiego*, „Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie”, z. 158, Prace Historyczne XVI:1993, s. 43-67.

6. *Małopolska i Węgry w czasach Kingi*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” XVIII:1999, z. 2, s. 169-190.
7. *Przemiany polityczne i gospodarcze w krajach Europy Środkowej w XIII stuleciu*, „Rocznik Bocheński” t. V:2001, s. 7-47.
8. *Wojna saska Karola Wielkiego i jej konsekwencje*, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis”. *Studia historica* vol. 6:2007, s. 33-64.
9. *Problematyka czeska i stosunki polsko-czeskie we wczesnym średniowieczu w polskich badaniach historycznych i archeologicznych w ostatnim piętnastoleciu*, [w:] „*Historia Slavorum Occidentis*” nr 1(1):2011, s. 16-64.
10. *Bibliografia zawartości czasopisma Prace historyczne i Studia historica za lata 1962-2012*, „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historica*”, 12:2012, s. 3-63.
11. *The role of the Khazar khaganate in the economic system of the early middle ages*, “*Questiones Medii Aevi Novae*” vol. 18: 2013, s. 335-363.
12. *Kartografia średniowieczna a sztuka*, "Średniowiecze polskie i powszechne" (w druku)

Redakcja naukowa:

Studia historica, vol. 4: 2005 („*Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis*”. folia 28).

Studia historica, vol. 6: 2007 („*Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis*”. folia 43).

Studia historica, vol. 7: 2008 („*Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis*”. folia 57).

Studia historica, vol. 8: 2009 („*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*”. folia 66).

Studia historica, vol. 9:2010 („*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*” folia 78).

Studia historica, vol. 10:2011 („*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*”. Folia 95).

Studia historica, vol. 12:2012 („*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*” folia 127).

Studia historica, vol. 15:2013 („*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*”. folia 142).

(współredakcja)

"*Res gestae. Czasopismo historyczne*" vol. 1: 2016

Rozdziały w monografiach:

1. *Dzieje miasta Kazimierza pod Krakowem*, [w:] Kraków wędrówki w przeszłość. Kazimierz, pod red. S. Wojaka, Warszawa-Kraków 1987, s. 9-36.
2. *Wkład duchownych „z Niemiec” w chrystianizację Moraw i zachodniej Słowacji w okresie przedcyrylometodiańskim*, [w:] *Ojczyzna bliższa i dalsza. Studia historyczne ofiarowane Feliksowi Kirykowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. J. Chrobaczyńskiego, A. Jureczki, M. Śliwy, Kraków 1993, s. 323-339.
3. *The Great Moravian State and its participation in Christianization of the Western Slavs in new studies*, [w:] *Christianity in East Central Europe and its Relations with the West and East*, ed. J. Kłoczowski, vol. 1 *Early Christianity in Central and East Europe*, ed. by P. Urbańczyk, Warsaw 1997, s. 75-85.
4. *The political and military relation between the Charlemagne's Frankish Empire*, [w:] *Central Europe in 8th-10th Jahrhundert*. International Scientific Conference, Bratislava October 2-4, 1995, ed. By D. Čaplovič, J. Dorul'a, Bratislava 1997, s. 46-52.
5. *Wojna awarska Karola Wielkiego i jej wpływ na stosunki polityczne, etniczne i kulturowe w strefie środkowego Dunaju w końcu VIII i na początku IX wieku*, [w:] *Viae historicae. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Lechowi A. Tyszkiewiczowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. M. Goliński, S. Rosik, (*Acta Universitas Wratislaviensis* No 2306, *Historia CLII*), Wrocław 2001, s. 131-141.
6. *Północna i zachodnia granica państwa wielkomorawskiego w świetle badań historycznych*, [w:] *Śląsk i Czechy a kultura wielkomorawska*, red. K. Wachowski, Wrocław 1997, s. 9-19.
7. *Wielkie Morawy a Europa Środkowa. Dylematy polityczne i religijne*, [w:] *Środkowoeuropejskie dziedzictwo cyrylo-metodejskie*, pod red. A. Barciaka, Katowice 1999, s. 36-7.

8. *Wiek trzynasty w dziejach Polski i Węgier*, [w:] *Pani sądecka. Aktualność świętej Kingi*, pod red. ks. J. Zimny, Sandomierz, 2000, s. 15-39.
9. *Początki chrześcijaństwa na terenie na południe od Karpat i w Małopolsce*, [w:] *Święty Świerad i jego czasy*, pod red. S. Pietrzaka, Nowy Sącz 2001, s. 86-135.
10. *Pandemia, epidemie i katastrofy naturalne a przemiany gospodarcze w strefie śródziemnomorskiej w VI w.*, [w:] *Homo qui sentit. Ból i przyjemność w średniowiecznej kulturze Wschodu i Zachodu*, pod red. J. Banaszkiewicza, K. Ilskiego, (Publikacje Instytutu Historii UAM nr 111), Poznań 2013, s. 85-126.
11. *Udział Moraw i Czech w chrystianizacji Małopolski we wczesnym średniowieczu*, [w:] *Dzieje Podkarpacia* t. V: *Początki chrześcijaństwa w Małopolsce*, red. J. Gancarski, Krosno 2001, s. 35-61.
12. „Państwo” *Samona w nowych badaniach archeologicznych i historycznych*, [w:] *Cognitioni gestorum. Studia z dziejów średniowiecza dedykowane Profesorowi Jerzemu Strzelczykowi*, red. D.A. Sikorski, A.M. Wyrwa, Poznań-Warszawa 2006, s. 41-51.
13. *Kraków w IX i X wieku*, [w:] *Kraków. Studia z dziejów miasta. W 750 rocznicę lokacji*, pod red. J. Rajmana, (Prace Monograficzne Akademii Pedagogicznej nr 483), Kraków 2007, s. 9-34.
14. *Zmiany czy anomalie klimatu w Europie przed wybuchem Czarnej Śmierci (1346-1353)? Wielki głód i epizootia a kondycja gospodarki rolnej w Europie w I połowie XIV w.*, [w:] *Epidemie w dziejach Europy. Konsekwencje społeczne, gospodarcze i kulturowe*, red. Krzysztof Polek, Łukasz Tomasz Sroka, (Prace monograficzne nr 756), Kraków 2016, s. 61-107.
15. *Chryścianizacja Moraw i Słowacji w okresie przedcyrilometodiańskim* (w druku).

e-publikacje:

Inne publikacje:

- *Najdawniejsze legendy o Krakowie – prawda i fikcja*, Warszawa 1980 (wyd. TWP Zarząd Wojewódzki w Krakowie, broszura do użytku wewnętrznego).

- *Inwentarz akt Zarządu Głównego Towarzystwa Szkół Ludowych w Krakowie*, Kraków 1982 (maszynopis w Archiwum Państwowym w Krakowie).

1. (rec.) B. Krzemińska, *Boj knižete Břetislava I. o upevnení českého státu (1039-1041)*, Praha 1979, „Studia Historyczne” 25:1982, z. 3-4, s. 505-507.
2. (rec.) M. Beranová, *Zemědělství starých Slovanů*, Praha 1980, „Studia Historyczne” 26:1983, z. 4, s. 703-707.
3. (rec.) T. Grudziński, *Bolesław Śmiały-Szczodry a biskup Stanisław. Dzieje konfliktu*, Warszawa 1982; „Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie” z. 109, Prace Historyczne XII:1987, s. 373-378.
4. (rec.) *Studia z dziejów i kultury zachodniej Słowiańszczyzny*, red. J. Żak, J. Ostoja-Zagórski, Poznań 1983, „Studia Historyczne” 27:1984, z. 2, s. 335-341.
5. (rec.) Z. Váňa, *Świat dawnych Słowian*, Warszawa 1985 (PIW), „Studia Historyczne” 30:1987, z. 2, s. 331-333.
6. (rec.) Z. Váňa, *Świat dawnych Słowian*, Warszawa 1985 (Artia, Interpress), „Studia Historyczne” 30:1987, z. 4, s. 661-663.
7. (rec.) B. Krzemińska, *Břetislav I.*, Praha 1986; „Studia Historyczne” 33:1990, z. 1, s. 161-164.
8. (rec.) J. Banaszkiewicz, *Podanie o Popielu i Piaście. Studium porównawcze nad wczesnośredniowiecznymi tradycjami dynastycznymi*, Warszawa 1986, „Slavia Antiqua” 33:1991/1992, s. 260-261.
9. (rec.) *Studia Medievalia Pragensia. I*, red. R. Nový, Praha 1988; *Studia Medievalia Pragensia. 2*, red. R. Nový, J. Sláma, Praha 1991; „Slavia Occidentalis” 50:1993, s. 237-241.
10. Ronnie Ellenblum, *The Collapse of the Eastern Mediterranean: Climatic Change and the Decline of the East, 950-1072*, Cambridge University Press, Cambridge 2012 (reprint 2013), ss. 270, „Kwartalnik Historyczny” 121(1) 2014, s. 176-181.
11. [rec.] Maddalena Betti, *The making of Christian Moravia (858-882). Papal power and political reality*, (East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450-1450, vol. 24), Brill, Leiden-Boston 2014, „Kwartalnik Historyczny” 122 (4) 2015, s. 907-911.
12. [rec.] Ch. Loveluck, *Northwest Europe in the Early Middle Ages, c. AD 600-1150. A comparative archaeology*, Cambridge University Press, Cambridge 2013, ss. 466, „Res Gestae” 1:2016, s. 341-348.
13. [rec.] *The Baiuvarii and Thuringi at ethnographic perspective*, eds. Janine Fries-Knoblach, Heiko Stauer and John Hines, (Studies in Historical Archaeoethnology vol. 9), The Boydell Press, Woodbridge 2014, ss. 388, „Kwartalnik Historyczny” 2016 (w druku)

Działalność popularyzatorska:

1. Katowice 14 października 2010 r. odczyt w PTH o/Katowice: *Upadek czy transformacja świata antycznego.*
2. Katowice 14 października 2010 r. Muzeum Górnośląskie: nt.: *Horyzont geograficzny w średniowieczu i jego rozwój.*
3. Bochnia 19 grudnia 2012 r.: odczyt dla uczniów klas I II Liceum Ogólnokształcącego, nt.: *Kultura europejska w średniowieczu. Zagadnienie renesansów.*
4. Muzeum w Bochni odczyt nt.: *Rozwój urbanizacji w Europie we wczesnym średniowieczu 12 VI 2013.*
5. Debata zorganizowana przez PTH w Krakowie (IH UJ, IH UP) w VII LO w Krakowie, 1 III 2016 nt.: *Chrzest Polski.*

Inne: w latach 2002-2010 byłem sekretarzem, a następnie 2010-2014 redaktorem naczelnym czasopisma „Studia historia”. Od 2015 r. jestem zastępcą redaktora czasopisma „Res gestae”.

Promotorstwo doktoratów:

Data aktualizacji: 25.VIII.2016